SVENSKT NÄRINGSLIV

Konjunkturuppdatering

Lågkonjunkturen snart bakom oss

SEPTEMBER 2026

Författare: Torbjörn Halldin, Violeta Juks och Pontus Liljefors

Innehåll

Lågkonjunkturen snart bakom oss 2

Svensk ekonomi växlar upp trots ett turbulent omvärldsläge 4

Långsam förbättring på arbetsmarknaden 7

Högre räntor att vänta 8

Lågkonjunkturen snart bakom oss

Efter många år av lågkonjunktur växer svensk ekonomi nu snabbt. Den senaste tiden har Sverige till och med vuxit betydligt snabbare än både EU och USA.

Tillväxten är bred med högre detaljhandelsförsäljning, starkare industriproduktion och en god utveckling för svensk export. Dessutom är konsumentförtroendet nära normala nivåer och reallönerna ökar snabbt. En drivkraft till högre tillväxt de kommande åren kommer från svensk och europeisk försvarsuppbyggnad. Vi har redan sett ökad exportorderingång och framöver väntas också underleverantörer gynnas av den högre efterfrågan. Tillsammans med ett förbättrat stämningsläge i delar av Europa gör detta att omvärldsläget nu börjar se mer gynnsamt ut.

Bland Svenskt Näringslivs medlemsföretag blåser det också mer optimistiska konjunkturvindar. I Näringslivsindikatorn för det tredje kvartalet syns en tydlig uppgång och för första gången på drygt fyra år visar nu denna indikator ett positivt värde (se diagram 1). De goda konjunktursignalerna under sommarmånaderna gör att prognoserna har reviderats upp. Sammantaget väntas BNP växa med 2,9 procent i år och 2,7 procent 2027 (se nyckeltalstabellen nedan). Arbetslösheten sjunker gradvis när konjunkturen förbättras och inflationen stabiliseras kring Riksbankens tvåprocentsmål. I det förbättrade konjunkturläget höjs styrräntan till 2,25 procent under loppet av 2027.

Diagram 1. Näringslivsindikatorn
Index, normaliserade kvartalsvärden

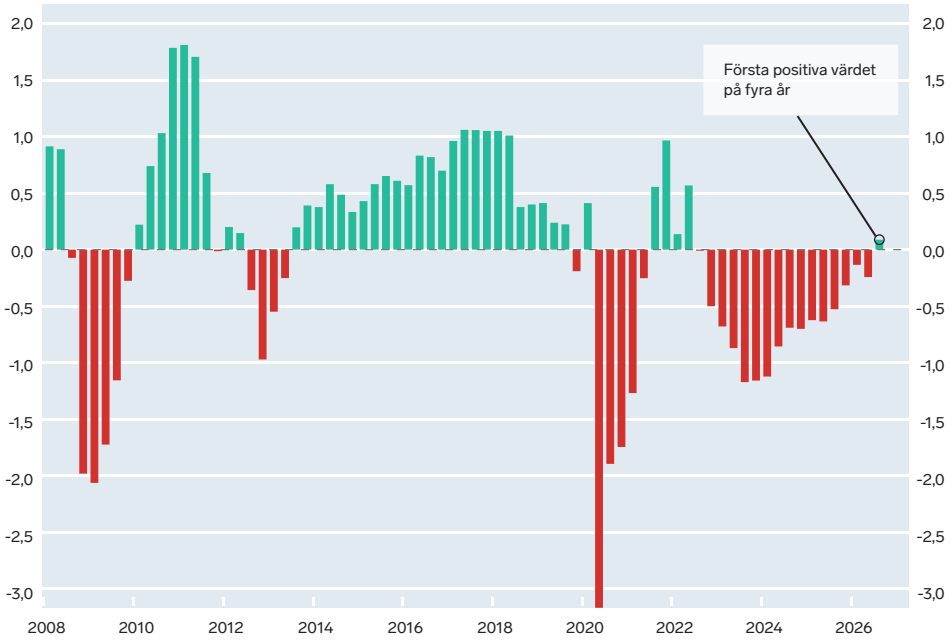

Anm.: Näringslivsindikatorn är baserad på företagens svar på tre frågor om nuläget och tre frågor om förväntningar på ett års sikt om försäljningsvolym, investeringar och antal anställda. Indikatorn är normaliserad så att värden över noll innebär ett bättre konjunkturläge än normalt och vice versa.

Källa: Svenskt Näringsliv.

Nyckeltalstabell, nuvarande prognos jämfört med majprognosen

	2025	2026	2027
BNP, faktisk procentuell årsförändring	1,4 (1,5)	2,9 (2,3)	2,7 (2,9)
Arbetslöshet, procent av arbetskraften	8,8 (8,8)	8,6 (8,5)	8,0 (8,0)
KPIF, procentuell årsförändring	2,6 (2,6)	1,3 (1,2)	1,9 (1,5)
Styrränta, procent vid årets slut	1,75 (1,75)	2,00 (1,75)	2,25 (1,75)

Källor: SCB, Riksbanken och Svenskt Näringsliv.

Svensk ekonomi växlar upp trots ett turbulent omvärldsläge

Diagram 2. Näringslivets produktion
Procentuell årsförändring i fasta priser, månadsvärden

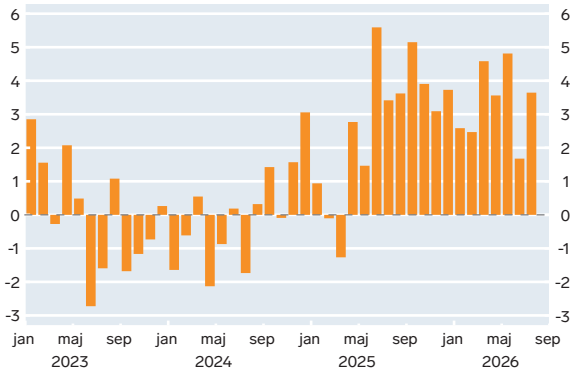

Källa: SCB genom Macrobond.

Diagram 3. BNP-tillväxt i det andra kvartalet 2026
Procentuell årsförändring

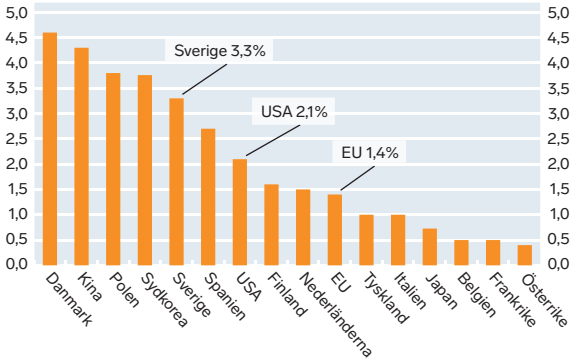

Källor: Nationella källor genom Macrobond.

Under en längre tid har svensk konjunktur präglats av ett utmanande och svårbedömt omvärldsläge. Geopolitiska spänningar och återkommande förändringar i de globala ekonomiska förutsättningarna har skapat en förhöjd osäkerhet för såväl hushåll som företag. Riskbilden är fortsatt påtaglig, bland annat till följd av utvecklingen i Mellanöstern, kriget i Ukraina och osäkerheten kring den globala handelspolitiken. För en handelsberoende ekonomi som den svenska innebär det fortsatta utmaningar.

Företag har historiskt visat en god förmåga att anpassa sig till geopolitiska störningar. Även denna gång har de mest negativa konsekvenserna av kriget i Mellanöstern hittills kunnat undvikas. Oron har därför satt relativt begränsade avtryck i stämningsläget bland hushåll och företag.

Efter flera år av svag utveckling, både i hushållens konsumtion och i företagens aktivitet, har konjunkturen sedan en tid tillbaka tagit fart. Det återspeglas tydligt i näringslivets produktion (se diagram 2). BNP-utfallet för det andra kvartalet i år bekräftar bilden av en bredbaserad tillväxt. Hushållen, som har fått ett stärkt konsumtionsutrymme till följd av reallöneökningar och finanspolitiska åtgärder, har ökat sin konsumtion samtidigt som exporten och investeringarna har ökat. BNP-tillväxten i Sverige är numera högre än i både USA och det genomsnittliga EU-landet (se diagram 3).

Det finns goda förutsättningar för en fortsatt hög tillväxt även under andra halvåret 2026. Enligt Svenskt Näringslivs företagarpanel stärktes företagens optimism under det tredje kvartalet, och flera andra indikatorer ger en liknande bild. Den ökade optimismen har dock ännu inte avspeglats i någon tydlig förbättring av företagens lönsamhet. Tvärtom är det något fler företag som uppger att lönsamheten har försämrats under de senaste tolv månaderna än som uppger att den har förbättrats (se diagram 4).

Hushållens syn på både den egna ekonomin och Sveriges ekonomi har blivit mer positiv de senaste månaderna (se diagram 5), och det samlade stämningsläget ligger nu nära normala nivåer. Huruvida hushållen väljer att fortsätta använda den ökade köpkraften till att konsumera eller spara blir avgörande för konjunkturutvecklingen. Eftersom en stor del av årets finanspolitiska åtgärder så som sänkt matmoms, sänkta drivmedelsskatter och sänkta priser för kollektivtrafik är av tillfällig karaktär finns det en osäkerhet kring hur effekterna på hushållens konsumtion kommer att bli nästa år.

Stora satsningar på försvar och infrastruktur, både i Sverige och Europa, har bidragit till att lyfta investeringarna under året. Effekterna av dessa satsningar väntas synas under en längre tid framöver. Näringslivets investeringsplaner har stärkts, vilket framgår av enkätsvar från Svenskt Näringslivs medlemsföretag, där fler företag än tidigare planerar att öka sina investeringar (se diagram 6).

Genom de senaste årens lågkonjunktur har bostadsinvesteringarna tyngt svensk tillväxt. På senare tid har de stabiliserats, om än på en lägre nivå jämfört med för några år sedan. Något fler påbörjade bostäder är att vänta i år, men antalet byggstarter kommer att förbli betydligt lägre än tidigare. Många företag i byggsektorn är fortsatt trängda av höga byggkostnader och det är inte sannolikt att vi når tillbaka till tidigare nivåer på bostadsbyggandet i närtid. När dessutom den demografiska utvecklingen väntas bli mer dämpad än vad som låg i bedömningarna för några år sedan kommer bostadsinvesteringarna utvecklas mer blygsamt än tidigare.

Diagram 4. Förändring av lönsamhet jämfört med för 12 månader sedan
Andel svar i procent

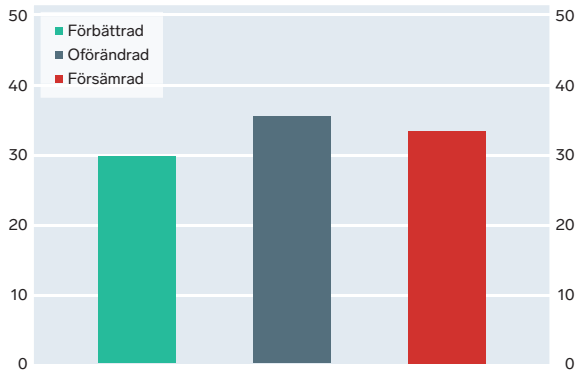

Källa: Svenskt Näringsliv.

Diagram 5. Konsumentförtroende
Index, historiskt medel=100, säsongsrensade månadsvärden

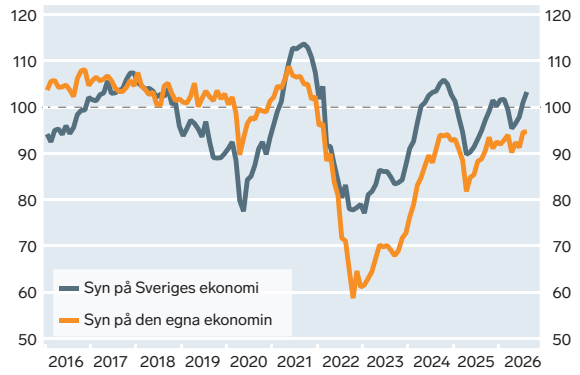

Källa: Konjunkturinstitutet genom Macrobond.

Diagram 6. Företagarpanelen, investeringar
Nettotal, kvartalsvärden

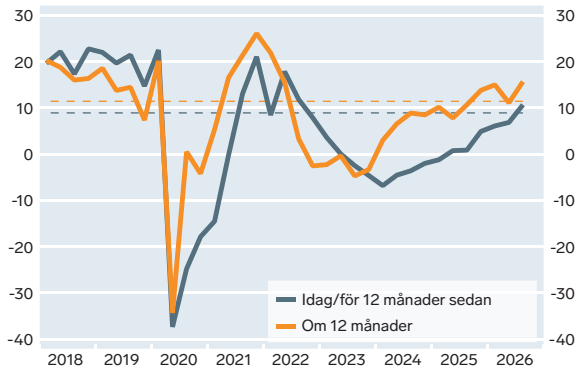

Anm.: Streckade linjer visar historiska genomsnitt.
Källa: Svenskt Näringsliv.

Diagram 7. Företagarpanelen, försäljningsvolym
Nettotal, kvartalsvärden

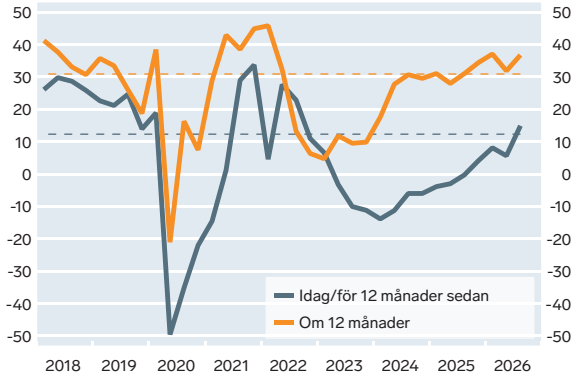

Anm.: Streckade linjer visar historiska genomsnitt.
Källa: Svenskt Näringsliv.

Diagram 8. BNP-utfall och prognos
Miljarder SEK i 2025 års priser respektive tillväxt i procent, säsongsrensade kvartalsvärden

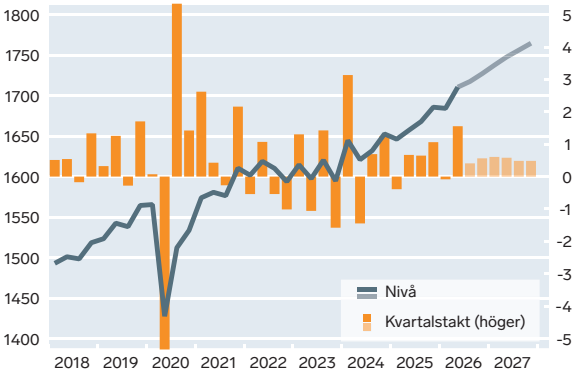

Källor: SCB, Konjunkturinstitutet och Svenskt Näringsliv.

Den starkare efterfrågan i svensk ekonomi återspeglas i att många företag förväntar sig ökade försäljningsvolymer det kommande året (se diagram 7). En högre internationell efterfrågan på produkter där svenska företag är väl positionerade har inneburit ökad exportorderingång. Även detta kommer bidra till högre produktion i det svenska näringslivet framöver.

Sammantaget har Sverige lämnat den svaga konjunkturfasen och gått in i en period av högre tillväxt (se diagram 8). BNP väntas öka med 2,9 procent i år och 2,7 procent 2027. Dessa tillväxttakter är högre än på många år men svagare än historiska återhämtningsmönster.

Långsam förbättring på arbetsmarknaden

Även på arbetsmarknaden har läget gradvis förbättrats den senaste tiden. Antalet inskrivna hos Arbetsförmedlingen minskade under stora delar av fjolåret och fortsatte att minska under sommaren i år. Samtidigt är det få företag som ser risk för varsel eller uppsägningar den närmaste tiden (se diagram 9). En växande andel företag uppger också att de har utökat personalstyrkan de senaste tolv månaderna, och anställningsplanerna är något starkare än normalt (se diagram 10).

Arbetslösheten uppgår till 8,7 procent vilket är en hög siffra i en internationell jämförelse (se diagram 11). Arbetsmarknaden brukar normalt sett påverkas av konjunkturen med viss fördröjning. Den högre tillväxten och den ökade efterfrågan bör därför bidra till att arbetslösheten minskar framöver. Samtidigt är bilden inte entydig. Vissa företag är fortfarande försiktiga med att rekrytera och ser ett begränsat behov av nyanställningar under de närmaste månaderna.

Utvecklingen på arbetsmarknaden kan dessutom komma att skilja sig något från tidigare konjunkturuppgångar, bland annat beroende på hur företagens användning av AI utvecklas. Inom vissa sektorer kan exempelvis antalet instegsjobb bli färre, vilket kan bidra till att arbetslösheten sjunker långsammare än vid tidigare konjunkturuppgångar.

I prognosen bedöms arbetslösheten minska gradvis från dagens nivåer. I genomsnitt väntas den uppgå till 8,6 procent i år och sjunka till 8,0 procent 2027.

Diagram 9. Andel företag i Företagarpanelen som ser risk för varsel eller uppsägningar inom sex månader
Procent, kvartalsvärden

Källa: Svenskt Näringsliv.

Diagram 10. Företagarpanelen, antal anställda
Nettotal, kvartalsvärden

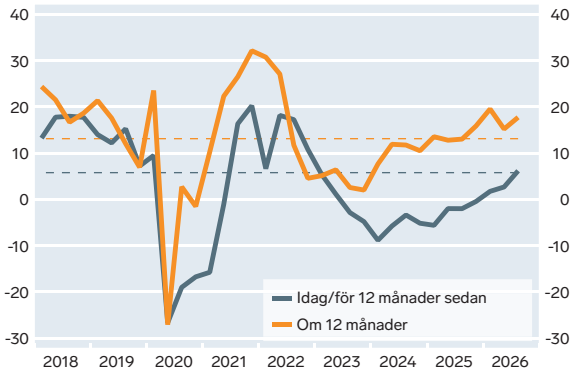

Anm.: Streckade linjer visar historiska genomsnitt.
Källa: Svenskt Näringsliv.

Diagram 11. Arbetslöshet
Procent av arbetskraften, 15–74 år, säsongsrensade kvartalsvärden

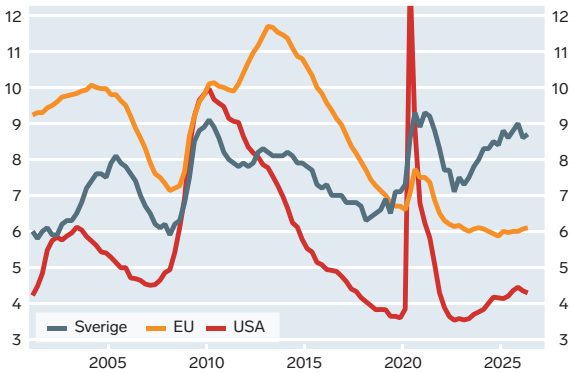

Källor: SCB, Eurostat och OECD genom Macrobond.

Högre räntor att vänta

Diagram 12. Inflation
Procent

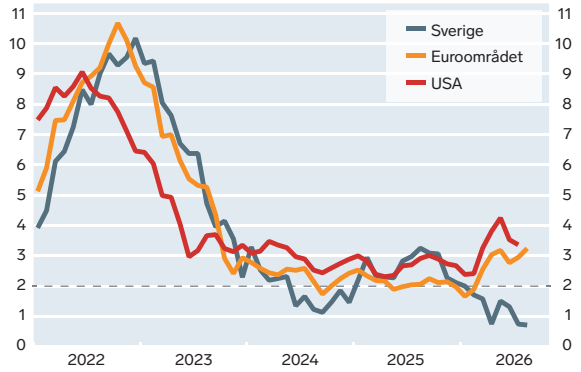

Anm.: KPIF för Sverige, HIKP för euroområdet och KPI för USA.
Källor: Nationella källor genom Macrobond.

Diagram 13. Styrräntor
Procent

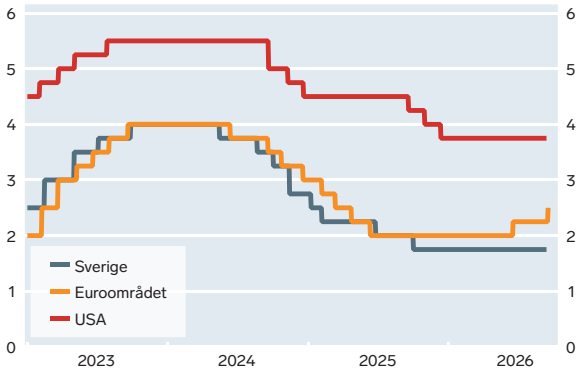

Källor: Riksbanken, ECB och Federal Reserve genom Macrobond.

Diagram 14. Kronkurser
SEK per valutaenhet

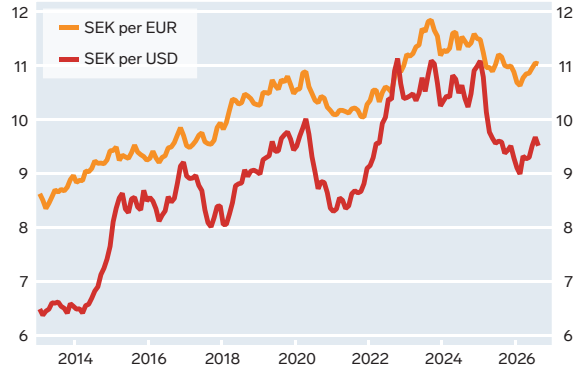

Anm.: Högre värde innebär svagare kronkurs.
Källa: Macrobond.

Inflationen har legat under Riksbankens tvåprocentsmål i princip hela 2026, även om några av sommarens utfall har varit högre än väntat. Flera tillfälliga åtgärder, som sänkt matmoms och lägre drivmedelsskatter, har bidragit till att hålla nere inflationen och samtidigt stärka hushållens köpkraft. Sverige sticker därför ut med en lägre inflation än många andra länder (se diagram 12). Under resten av året väntas dock inflationen gradvis stiga.

Den låga inflationen, tillsammans med fortsatt lediga resurser på arbetsmarknaden, ger Riksbanken utrymme att avvakta ytterligare några inflationsutfall innan styrräntan höjs. Vår bedömning är att de förbättrade konjunkturutsikterna, tillsammans med att ECB redan har höjt räntan vid två tillfällen (se diagram 13), innebär att Riksbanken höjer styrräntan med 25 punkter senare i år och ytterligare 25 punkter nästa år.

Utöver högre styrräntor finns ett strukturellt tryck uppåt på räntorna från omvärlden. Det drivs bland annat av ett ökat lånebehov i Europa för satsningar på försvar och infrastruktur samt av en hög efterfrågan på kapital för AI-relaterade investeringar, framför allt i USA.

De förbättrade svenska konjunkturutsikterna, i kombination med den låga statsskulden, talar för en starkare krona framöver. Hittills i år har kronan dock rört sig i motsatt riktning, och delar av fjolårets förstärkning mot både dollarn och euron har reverserats (se diagram 14). Eftersom investerare tenderar att söka sig till större valutor i perioder av förhöjd osäkerhet kommer utvecklingen i omvärlden spela en avgörande roll för kronans fortsatta rörelser.

www.svensktnaringsliv.se
Storgatan 19, 114 82 Stockholm
Telefon 08-553 430 00

Grafisk Produktion: Arkitektkopia AB, Bromma, 2026